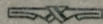

برنجی سنه

صاحب و مدیر مسئولی
قبرسلی درویش وحدتی

امور تحریریه ایچون مدیر مسئوله
مراجعت اولتور

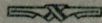
آدره سی:

ساقی بك مطبعه سی

نسخه سی ۱۰ پاره در

انسانیته خادم دینی سیاسی یومی غزته در

۲۶ نومرو

ابونه فیناتی

ممالك عثمانیه ایله بلغارستان بوسنه

هرسك مصر ، قبریس

و كرید ایچون

سنه لك ۱۲۰ آلتی ایلغی ۷۰

غروشدر

استانبول ایچون سنه لكی ۱۰۸

غروش

فولك

۱۳۲۴

۱۹۰۹

۱۳ كانون ثانی ۱۳۲۴ ۲۶ كانون ثانی ۱۹۱۰

صالی

محرم ۳ ۱۳۲۷

امروني و عبرت سياقنده يزه بسط و تمهيد
بو يوردي مكارم اخلاق قدر انسانلر طرفدن
ترك شتاب ياييله بيلم شيمد؟ يا خود ياييله
بيله چكيدر؟

اسف، بيك كره اسف: بودقايي مكلف
اولديغيمز حاليده زدن ده زاده غير مكلف
اولان غريبونده تقدير ايدنلر چوق بولونيور.
مكتبلر يزه اعماله، اعتقاد متعلق علوم
دينه كتابلر يزه پك چوق، بوكا ديه چك
يوق. لکن مزيات معنويه و مادييه سه توقف
ايدن فلسفه دينيه من ايجون كتاب هيچ يوق.
بوكانه ديم؟ حالوكه فلسفه دينيه و اخلاقيه
علم اخلاقك لك برنجي سرمايه سدر. البرنجي
موعظه سي در بر طرفدن علوم و فنون، معارف
كون كون اوستونه مترقي. بر طرفدن احكام
قرايه و مسائل دينيه ايجون شق شقه ايدن
يوق. نسيان ابديه دوعري صدوره تزل.
بويكي نقطه تضاد آرسوسنده پك چوق
محاذير موجود بر طرف يالكن علوم دينيه ايله
توغل ايدم يور. معارف حاضر يه وجهت
ارتباطيه سي اولان فلسفه دينيه و اخلاقيه
قولاك و يرمه يور. بر طرف علوم طبيه و طبيعه
ور ياضيه ايله مشغول اولايور. بريكلردن
بي خبر.

بر طرف ديكرني ديشيزلكه اتهام ايدم يور.
ديكر طرف اور برني بيلم نه لكه...؟
ايسته بر برينه طابان طابانه ضد يك بيوك
يك مهم ايكي فرقه.

فرقه لك بر غريبون دوعري آفلي و آفاني
اولمقده. ديكرني ايسه محو و نابودي دوعري...
بونك نتيجه سي — زيرا كه زبان اورتمده
بيلم نه قازانق — غوا سنجه بز يركلدن
چيقايورز. الحذر! الحذر! قباحث كيمده؟
بر بيجق عصمر نري آفاق وطني قابله يان ظلام
استداده دلكي؟ استبدالي تيرورلكه
باشلا يوپ عاقبت باشيمز كن دور سابق
فلاكتلري.

بوسيله اولاد وطنده قباحث يوق. زيرا
مدرسله لر يزه، مكتبلر يزه بويله بر درس

كورده مدبلر. يا كوستره چك كبلردي؟ بيلم!
لكن البته بولونه بيليردي.

حاصلي. بولنديغيمز شو دوره انقلاب
كرچه صورت خصوصيه مشروطيت اداره يه
مالكيتمزي كوستره يورسده عهد قريده
صورت عموميه معارف ده بواقلايه ترادف
ايدرك جهه حقيقتي دهه متعالی، دهه ديكر
كون كوستره چكيدر. زيرا بوكون اولاد
وطنده كورولن زكاي فوق العاده اويله بر درجه يه
انتباع ايتشدر كه: علوم و معارف حاضر يه
قارشو طاشقنلق كوستره جهسه شاشقنلقه
معروض قالمقده در. درسك هجده مبالغه
دكدر. چونكه: حكمت. تجليات كندكيه
ترايد ايدم يور. زمان كندكيه تغير ايدم يور.
انسان كندكيه تكمل ايدم يور. ازمالك تغير يله
احكام تغير ايدر قاعده كليسه بناء. بوكون
اولاد وطن بويوك رايحنا چك ايتحصاسي
قارشوسنده بولونه يور كه ايتنج معارف غريبه
ايله علوم شريقي بر برينه مزج ايتك صورت يله
حاصلدر.

بومزج و تطبيق ايسه كتب دينيه مزدن
اعتقادات و اعماله متعلق مسائل دينيه مزك
موعظه اخلاق نقطه نظر ندن مزيات فلسفيه سي
مين كتابلر ثابتي، يا اصول مسابقه، يا صورت
ديكرله ارباب اقتداره تكليف و سپارش ايدملك
و مكاتب عاليه مزك صوك صغلاينه مخصوص
بر درس علاوه اولونمق اوزره معارف نظارينه
بر تعليمات مخصوصه اعطاسي سلامت و سعادت
وطن نامنه هيت محترمه كز دن انتظار
اولوتور.

عادات مليه و اخلاق دينيه سي محافظه
ايدم يور قوم موجود يني محافظه دن محرومدر.
(من تشبه القوم فهو منه) الحديث

فاروقي عمر

ديوان محاسبات

شعبات دولتن هر يري بر لزوم اوزرينه
مؤسس اولديني حاليده، ديوان محاسبات.
خارجيه، نافعه، اورمان دوا نري هپ اوروياني

ساده بر تقليد دن عبارتدر. اورمان نظارتي
وار. بتون اورمانلر مز، براد. نافعه نظارتي
وار. نه بر يول وار. نه بر كوري وار. نه ده
نهر لر مزده اسقاء اراضی ايجون برماكنه.
خارجيه نظارتي وار. بيمش ايكي بيجق
ملتن شهنشدر لر موجود. ديوان محاسبات
دايره مز وار. ايتني كوجي. يدي. بش دهه.
اون ايكي ديمكدن عبارت.
حالبوكه: بودا نره مفتش عموميك دائره سي
ديمكدر.

بر مملكته متمدنه مفتش اولمز سه و مملكه
هيچ بروقتده ترقی ايدم مز. معارف ده،
معارف مفتش لري، دفتر خاقاني ده، دفتر خاقاني
مفتش لري، عدليه ده، عدليه مفتش لري. نه در
بو عدم انتظام؟ شمدي يه قدر مطبوعات هر
دايره دن بحث ايتديكي حاليده بوراسي غالبا
اونوش اولميدر.

بودا نره كه: دولتك روحيدر. حين تأسيسدن
بو آنه قدر دولته مضرتدن باشقه برشي ني
كورلماشدر. كورديكمز برشي وارسه بيوك
بيوك معاشرله، رتبه لره بر چوق مامور.
بودا نره ارل امده، او «ديوان» تعبيرني
رفع ايدرك «مفتش عمومي» اسني طاقملي
هر بروا نره كي مفتش لر، مفتش عموميك
دايره سه الخي. مفتش لر هان هر دايره يي
خير سرحه تقنيه باشلا ملى. ولايتلرده ده
برر شعبه اجمللي، انلرده هر ولايتده ك شعبات
اداره بي هر ان تفشيش ايتلي.

اصول تقنيه كلنجه، يالكنز ياره يه وضع
يد ايدنلري دكل، حكومتك لك كوچوك
مامورلريك لك اهميتسز ظن اولنان ايشلر بي
دخي تقشيش ايتلي.

مثلا: بر اوراق قلمني نه اله، بر مفتش
بر مقيدك دفترني اجلي، سه باشند اعتباراً
زدينه نه قدر اوراق. كلش. نه قدر
اكال اولمش. موجودي نه در تقشيش ايتدكن
صكره مفتش بر اشارت دفتر طوتار،

واو موجود اوراق نومرو و تاريخلرني
اواشارت دفترينه قيد ايدر. ايكنجي دفعه كي

تغیثنده شاید کندی اشارتی دفترده کی ایکی ایملرک اکل اولدیغنی کورسه ، مأمور مخصوصندن اسبابی صورا . مقنع بر جواب اله مرسه ، اوماغور ، امریته ژورنال ایدیلر ، امری طرفدن تکدره مستحق اولور .

اوجینی تغیتشه اوماغورک ، یته بر - میناسیتسزلیکی کوریلورسه مجازات اولمق اوزره مامشندی برمقداری قطع ایدیلور . بوندن ده متبه اولمزسه عزل ایدیلور .

زیرا برمقیش بر مأمورکالتی سلعت ایشلمک مجبوریته ، اولدیغنی بیلدیکی کی هر برایشک قاج ساعتده قاج کونده بته جگنی پک اعلا تخمین ایدر ، بوسیدین بر مأمورکالتده بولنان ایثی ، حقیقت زمانک عدم مساعده سندن می ؟ یوقسه بالا اترامی اکل ایدلدیکی لدی التفیش نظاره ایدمکچکدن بر مأمور دائم مسئول اولدیغنی نظردفته الهرق وظیفه سندن قطعاً تکلسل ایتمز ایدی .

برروئی اصلاح ایده جک او دولتک مقتضیلر ایدر . بوباده اوزون اوزادی یه بطر مقال ایتمک مکمل بردستور یازمق دیمک اوله . جقندن شمدی برخاسطره قیلندن اوله رق یوقدوکه اکثفا ایتدک .

فرقی حضر تلرینه

عریضه جوابیه فقیرانه مدد:

مرشد ا

ظن اولوغه سین که : مکتوبکزی آلوده جواسیز براقدم . مکتوبکزی آلدیغ کون بیلیم نصل برکون ایدی . یته مشایخ کرامدن خالیجیلر کوشکنده ساکن فیض الله زاده دنده بر مکتوب آلمشدم که اونک جوابیه مشغول ایدم . بیلیم منظو رشادتنا بیلاری اولدیمی ؟

اوکوندیری کچیردیم فورطنملری تعداد ایتمه بترمم . عجبا کولکلکزدن برشی می نخندی ؟ اولیه اکلاشیلورکه : بزدن برشی بکلهبرک ، بزه بیوک توجهلر کوستره رک ، ذوقری

کاغذ یارچهلرله اعلان ایتمه می توصیه بیور . دیکزه ، زده ذوقدن ائربوقدر . اونندن ، بریدن سرقت ایتمدیکمز برقاج سوزی یازمقدن عبارتدر . یالکیز اولیه بزذوقک اولمی لازم کلدیککی ، برجوق عشاقک شهادتیه بیان ایتمکدن عبارتدر .

« حافظ کلام اولدیغکزی له احمد او قودم . عزیز ! وحدتدن بحث ایدیورسکیز . نه کوزل ذوق ! چه سود ! »

« ماسوالر برده سیله کولکی محجوب ایتمشز یوقسه دل دوسیله هرمد سولیشیرنی احتجاب » دیورسکیز . و صکره ده « تعنی تعریف ایتمک ایستورسکیز ؟

و حدیثی ؟ یوروله اولادم ، یوروله ! عقول بشر اسرار عبودیتی ادراک ایدم یورسه ده اسرار وحدتی ، ربوبیتی ادراک ایدم من « دبه بسط مقال ایدیورسکیز . دها اشاغینسده ده نه اصلی وار نه فرعی هب برقورو غوغا قدر اولمش اوله جق ، نه ایش حق واحدیکتادر جسم جامتی نوش ایتدی سوردی دمی حاتم تاس یته اول مجلس عالم یته اول عالم دهرک ازلک حالده ده بولسیدیغی اشراب اولیما ! دقیقه لر ، کونلر ، سنه لر بزم کی محلوک ایچوندیر . بزک کچن سنه ، کچن کون یا کله جک ماه ، فلان کون دیرز . کاشانه حقیقت کوزیه باقازر بردن ماعده نه کوره بیلیر ؟ اولیه برکه : اوزرندن زمان کیمز ، کونلاره محتاج دکل که : اولیه برکه : هرمد هویدا ، کوزسزلر کوره مزکه :

مساعده بیور بر میسکیز که : وحدتدن بحث ایدیه بیلیر . دییم . وحدتدن بحث ایده مانلر ، دنیا به کلدیکری ایچون . کوزلری جقنجه به قدر اغلاملیدر . زیرا ، اولده او . آخرده . او . ظاهرده . او . باطن ده . او . ذیلدکن سکره دها نه قالیر ؟

آلدیغک اوقی ، سن آتمک . اتان الله لهدیر . دبه تصریح ایدلدکن سکره وحدتدن بحث اولتمقی مشکل اولور ؟

بحث اولتمه جق اولان احدیتسدرکه : اودریایه کیمسه دالاماز . دالار . لکن غرق اولور . اولور برده جام جی نوش ایره بیهلک عالمده بیا شه من .

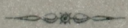
که اولور ، انسان عریان اولمق ایستر . بتون قصورلری اعتراف ایتمک ایستر . کوشیکول بدست سیاحت اولمق ایستر . ایشته اودوق . غالباً اوزمان . اهلسده ظهور ایدر ، اولور ، سنک ! نم ! کی دعواره قیام ایدر ، غالباً او ذوقدن محروم اولدقلری آنه تصادق ایدر .

ذوق حقیقی دائمی جبردرکه : اهل . او . ذوقدن نمون . نمون اما : احوال دنیا تک خیراتیق ایجاب ایدر . ممکن ایسه هر حاله کیرمل جقمی ، یالکیز وارطه هولتک اولان مال و مناله عبادت ایدرجه منه حریت ایتامی . بزم بوبادیکی تشریاتمز ، آخرته ایناتیمانلره قارشیدر . یالکیز دنیا پیشنده قوشانلر ایچوندیر .

کندولرینه هر ایکسینی ده جمع ایتمیرمک ایچوندیر .

بوجهی اکلامق ایچونده وحدتدن که حقیقتدن بحث ایتمکدن باشقه چاره بوله مدیم . اما : سنک نه که لازم ! دنیله بیلریا ! طوغری فقط بزمده ذوقز بویه . نمایملی ! کرچه : کیمز قلوب قاسیه دن نقش انقمال سنک اوزره مرستم اولان آثار سخت اولو دینلش . لکن ذره قدر حق پرست اولانلر ، هر کسده اولیه یایمق ایستر . بزمده فریادمن حق پرست اولدیغمز ایچوندیر یوقسه حقیقت آشنائی ، زده نه کفر ؟ ! اختیار قلندران جمعیته عرض اخلاص ایدر والایر کزدن اویرم .

وحدتی

کونا هیعدن یازدیغنه کوره مرکز محافاته ذخیره تک فقدانسندن طولانی فقر ضرورت جکمکده ، حتی درساعات قایزیه لرنده حاصل اولان ، و یته تعیر ایدیلان دقیقق قیسی ایکی غروشه سالتعقده اولدیغی اکلاشلمشدر .

قبریلی درویش وحدتی

احمد ساقی بک مطبعه سنده طبع اولمشدر .